

**Informacja do BIP o wynikach kontroli prawidłowości
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 8, Dom dla Dzieci „Karolina”
ul. Dworcowa 18, 88-181 Jaksice**

sporządzona w oparciu o Ustawę z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014r., poz.782 z późn. zm.) art. 4 ust.1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 ppkt a

I. Cel kontroli:

Ocena działalności jednostki kontrolowanej w zakresie prawidłowości stanu prawno - organizacyjnego oraz świadczenia usług, opieki i wychowania na poziomie obowiązujących standardów.

II. Czas przeprowadzenia kontroli: w dniach 2, 3 i 9 czerwca 2015 roku.

Opis ustalonego stanu faktycznego oraz jego ocena:

Placówka funkcjonuje na podstawie Statutu Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu (zwanym dalej OWDiR lub Ośrodek) stanowiącego załącznik do Uchwały Nr V/38/2015 z dnia 27 lutego 2015 roku Rady Powiatu Inowrocławskiego oraz Statutu POW Nr 8 Dom dla Dzieci „Karolina”. Zgodnie z zapisem Statutu, Ośrodek ma siedzibę w Inowrocławiu przy ul. Poznańskiej 133A i prowadzi wspólną obsługę placówek opiekuńczo-wychowawczych usytuowanych na terenie powiatu inowrocławskiego, w tym POW Nr 8. Ośrodkiem kieruje Dyrektor odpowiedzialny za jego funkcjonowanie i reprezentowanie na zewnątrz. W realizacji zadań przypisanych Ośrodkowi, dyrektora wspierają kierownik działu merytorycznego i działu administracyjno-gospodarczego, główny księgowy oraz wychowawca - koordynator w każdej z placówek.

Placówka przeznaczona jest dla 14 wychowanków i jest placówką socjalizacyjną.

Koszt utrzymania dziecka w 2014 r. wyniósł 3 578, 86 zł., a w 2015 r.- 3 191,55 zł.

Placówka funkcjonuje od 1 września 2013r. na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko- Pomorskiego: Decyzja Nr WPS. IX.9423.22.2013.BG.

Standard usług świadczonych przez placówkę:

Placówka mieści się w domu jednorodzinnym (nowo wybudowanym) o powierzchni 224 m².

Na parterze znajduje się:

- dwuosobowa sypialnia z łazienką, przystosowaną do osób niepełnosprawnych,
- kuchnia umeblowana i wyposażona w naczynia i różnorodny sprzęt AGD, połączona z dużym salonem (miejsce spożywania posiłków oraz wspólnych spotkań), w którym ustawiono stół z krzesłami, kącik wypoczynkowy i telewizor,
- pokój do terapii, garderoba, podręczny magazynek spożywczy i pomieszczenie gospodarcze.

Na piętrze:

- sześć pokoi 2-osobowych, umeblowanych stosownie do potrzeb, tj. szafy, biurka, komody, miejsce do spania. Z uwagi na widoczne zabrudzenia wskazano na konieczność malowania niektórych pokoi oraz wymianę lub naprawę tapczanu wychowanka P.M.,
- dwie toalety,
- dwie łazienki,
- pomieszczenie do wypoczynku.

Dom posiada obszerny taras, na którym w okresie letnim mogą być spożywane posiłki. Na terenie działki piaskownica, trampolina oraz liczne nasadzenia drzew i krzewów ozdobnych. Teren placówki graniczy bezpośrednio z boiskiem do siatkówki, piłki nożnej oraz sprzętem rekreacyjnym.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011r., Nr 292, poz. 1720). Wyposażenie, estetyka i stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń nie budzi zastrzeżeń, z wyłączeniem uwag zawartych powyżej.

Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

1. Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Stawka żywieniowa na rok 2015 wynosi 10 zł. Jadłospisy ustalone

są przez intendentów zatrudnionych w OWDiR w Inowrocławiu w systemie tzw. dekadówki (na 10 dni) i uwzględniają preferencje żywieniowe dzieci.

Wszystkie posiłki (od poniedziałku do piątku) przygotowywane są przez osobę wspomagającą pracę wychowawców, zatrudnioną w placówce. W dni wolne od nauki posiłki przygotowuje wychowawca wspólnie z dziećmi. Wychowankom umożliwia się samodzielne przygotowanie posiłków zgodnie z własnymi pomysłami (głównie w dni wolne od nauki). Dzieci mają dostęp do produktów żywnościowych całodobowo, a także zapewnione II śniadanie do szkoły. Na dzień kontroli żaden wychowanek nie wymagał diety specjalistycznej.

2. Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne co potwierdziła przeprowadzona z dziećmi rozmowa. Podstawową opiekę zdrowotną oraz stomatologiczną zapewnia Przychodnia w Jaksicach. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką medyczną.
3. Zaopatrzenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku – stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, bez zastrzeżeń. Stawka odzieży na rok 2015 zgodnie z Zarządzeniem Nr 1/2015 Dyrektora OWDiR w Inowrocławiu wynosi 500 zł.
4. Wyposażenie w środki higieny osobistej (15 zł - miesięcznie na zakup środków czystości i artykułów chemicznych) bez zastrzeżeń, dzieci potwierdziły dostateczne zaopatrzenie w mydło, szampon, dezodoranty, pasty do zębów itp.
5. Każde dziecko (od 5 r. życia), zgodnie z § 18 ust.1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje kwotę pieniężną do własnego dysponowania wysokości od 10 - 80 zł.
W placówce opracowany została *Procedura Przyznawania Kieszonkowego*. Zgodnie z § 6 ww. regulaminu, kwota może być podwyższona w określonych sytuacjach. Wychowankowie osobiście odbierają swoje kieszonkowe od wychowawcy-koordynatora i potwierdzają odbiór własnym podpisem.
6. Dla każdego dziecka prowadzona jest teczka osobowa zawierająca:
 - w części A - skierowanie, postanowienie o umieszczeniu w placówce, inne postanowienia i korespondencja z Sądem, odpis skróconego aktu urodzenia, poświadczenie miejsca stałego zameldowania,
 - w części B - świadectwa szkolne, opinie ze szkół, od wychowawców, itp.
 - w części C - wywiady środowiskowe i informacje o rodzinie wychowanka, notatki służbowe, korespondencja i inne dokumenty.
7. Dla każdego wychowanka prowadzona jest również teczka diagnostyczna zawierająca diagnozę psychofizyczną sporządzoną przez psychologa i pedagoga, arkusze badań i obserwacji pedagogicznych, arkusze badań i obserwacji psychologicznych, karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa i pedagoga oraz protokoły z posiedzeń Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. Analiza ww. dokumentacji wskazuje, iż jest ona prowadzona bardzo rzetelnie, diagnozy są bardzo szczegółowe, uwzględniają mocne strony dziecka i jego potrzeby oraz analizę przyczyny kryzysu w rodzinie i jego wpływ na rozwój dziecka, wskazania sformułowane są adekwatnie do indywidualnej sytuacji danego wychowanka i realizowane prawidłowo przez specjalistów zatrudnionych w placówce.
8. W OWDiR zatrudniony jest psycholog (w wymiarze 1/1 etatu), który ma pod opieką wychowanków z dwóch placówek obsługiwanych przez Ośrodek. W POW Nr 8 psycholog pełni dyżur 2 razy w tygodniu tj. w środy i piątki. Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza: *Diagnozę psychofizyczną, Arkusze badań i obserwacji psychologicznych* dla każdego wychowanka oraz prowadzi *Kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa z opisem ich przebiegu*. Dokumentacja prowadzona jest systematycznie, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. W wyniku analizy ww. dokumentacji stwierdzono, iż psycholog prowadzi głównie zajęcia indywidualne. W nielicznych przypadkach zajęcia prowadzone są w parach (rodzeństwo) lub w grupach. Zajęcia dostosowane są do potrzeb, deficytów dziecka i obejmują np. kształtowanie norm i zasad, stymulację rozwoju emocjonalnego oraz poznawczego w formie zabawy i edukacji, kształtowanie umiejętności współżycia w grupie, wzmacnianie wartości, asertywność w relacjach interpersonalnych, pracę nad negatywnymi doświadczeniami z życia rodzinnego. Zajęcia odbywają się zgodnie z przygotowywanym wcześniej scenariuszem. Ponadto psycholog udziela wsparcia wychowawcom w rozwiązywaniu trudności wychowawczych, problemów społeczno- emocjonalnych wychowanków.
9. W OWDiR zatrudniony jest pedagog, który pełni dyżury w placówce 3 razy w tygodniu - poniedziałki, wtorki i czwartki. Pedagog sporządza diagnozę, arkusze badań i obserwacji pedagogicznych oraz karty udziału w zajęciach. Ponadto, zgodnie z zakresem obowiązków prowadzi zajęcia terapeutyczne z wychowankami, poradnictwo dla rodziców dzieci przebywających w placówce, bierze udział

w posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji, współdziała z wychowawcą w opracowaniu indywidualnego planu pracy z wychowankiem. Pedagog obecnie pracuje systematycznie z 6 wychowankami, prowadzi zajęcia indywidualne z zakresu doskonalenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, treningu pamięci, usprawniania koncentracji i skupienia uwagi, podnoszenia sprawności manualnej i grafomotorycznej (ćwiczenia z elementami kinezjologii edukacyjnej P.Dennisona).

Zajęcia prowadzone są w sposób systematyczny i dostosowane do zdiagnozowanych indywidualnych potrzeb dziecka. Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie placówki, wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły szkolne. Dzieci, z wyłączeniem trójki w wieku przedszkolnym, uczęszczają do następujących szkół:

- szkoła podstawowa – 7 wychowanków (Szkoła Podstawowa w Jaksicach),
- gimnazjum – 5 wychowanków (w tym 3 wychowanków uczy się OHP).

Wychowankowie podczas spotkania potwierdzili pełne zaopatrzenie w zakresie potrzeb szkolnych oraz fakt, iż wychowawcy zapewniają bieżącą pomoc w nauce. Ponadto zapewniony jest dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazania dla dziecka.

10. W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż w placówce w dni nauki szkolnej w godzinach popołudniowych dyżur pełni jeden wychowawca, od godziny 12 do 20 lub 21 minimum dwóch wychowawców. Ponadto w dni nauki szkolnej zatrudniona jest 1 osoba zajmująca się przygotowaniem posiłków (p. B.M.). Analiza planów pracy potwierdza prawidłowość w zakresie opieki dziennej i nocnej. Obchód (minimum 3- krotny) w godzinach nocnych odnotowywany jest w zeszycie raportów nocnych
11. W placówce pracę z rodziną prowadzi głównie pracownik socjalny oraz wychowawca. Na podstawie badanej dokumentacji oraz rozmowy stwierdzono, iż pracownik socjalny bardzo rzetelnie realizuje swoje obowiązki, starając się osobiście, w miejscu zamieszkania wychowanka poznać warunki socjalno-bytowe rodziny, motywować rodziców do zmiany stylu życia, podjęcia pracy zarobkowej lub w razie konieczności, leczenia odwykowego. Pracownik socjalny stara się również, w miarę możliwości, pomóc rodzicom w załatwianiu spraw urzędowych, poszukiwaniu pracy lub zmiany warunków mieszkaniowych. Ustalenia dotyczące współpracy z rodziną spisywane są w formie kontraktu socjalnego -
12. Placówka prowadzi dla każdego wychowanka:
 - **diagnozę psychofizyczną** - na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, iż dla wszystkich wychowanków psycholog i pedagog opracowuje *Diagnozę psychofizyczną wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej*. Dokument zawiera wszystkie elementy wskazane w §14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
 - **kartę pobytu** zawierającą opis w następujących obszarach:
 - relacje dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi,
 - funkcjonowanie społeczne dziecka w placówce,
 - funkcjonowanie społeczne dziecka poza placówką,
 - nauka szkolna dziecka, kontakty ze szkołą,
 - stan emocjonalny i samodzielność dziecka,
 - stan zdrowia dziecka oraz pobyty dziecka w szpitalu,
 - leki podawane dziecku,
 - szczególne potrzeby dziecka,
 - znaczące wydarzenia w życiu dziecka,
 - współpraca z instytucjami i organizacjami oraz asystentem rodziny.Karty pobytu uzupełniane są systematycznie przez wychowawców prowadzących.
 - **plan pomocy dziecku** opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, plan uwzględnia zdanie dziecka, zawiera działania krótkoterminowe i długoterminowe, modyfikowany jest w zależności od zmieniającej się sytuacji wychowanka, nie rzadziej niż co pół roku,
 - **arkusz badań i obserwacji psychologicznych** – sporządzany przez psychologa dla każdego wychowanka, zawiera diagnozę wstępną, przeprowadzone badania oraz spostrzeżenia i obserwacje (uzupełniane w każdym miesiącu) w zakresie zachowania wychowanka,
 - **arkusz badań i obserwacji pedagogicznych** – zawiera diagnozę wstępną wychowanka oraz informacje dotyczące rodzaju przeprowadzonych badań. Arkusz uzupełniany jest systematycznie raz w miesiącu i zawiera spostrzeżenia i obserwacje wynikające z bezpośredniego kontaktu

z dzieckiem

- **karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu** – dla każdego wychowanka wymagającego specjalistycznego wsparcia, specjaliści (psycholog, pedagog i logopeda) prowadzą karty udziału w zajęciach zawierające opis zdiagnozowanych deficytów i potrzeb dziecka oraz planowanym zakresem oddziaływań. Karta zawiera daty i informacje przebiegu zajęć oraz uwagi i spostrzeżenia.
13. Księga ewidencji wychowanków prowadzona od 28 lutego 1968 r., wspólna dla wszystkich placówek opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez OWDiR. Ewidencja wychowanków zawiera dane dotyczące dziecka, jego rodziców oraz postanowienia i skierowania do placówki, a także datę przyjęcia do danej placówki, datę skreślenia z podstawą i miejscem wypisu.
14. W placówce funkcjonuje zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. W posiedzeniach zespołu uczestniczą: Kierownik ds. merytorycznych OWDiR, koordynator - wychowawca placówki, wychowawca-opiekun, psycholog, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy Kujawsko- Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu, Oddział w Jaksicach, asystenci rodzin. Od września zgodnie z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny, na posiedzenia Zespołu zapraszani są rodzice dziecka. Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji wychowanka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku. Z posiedzeń Zespołu sporządzane są protokoły. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka zespół zobowiązany jest, zgodnie z *art. 138 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, formułować na piśmie wnioski dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyłać go do sądu. Z wyjaśnień złożonych przez Kierownika ds. merytorycznych wynika, iż powyższy wniosek przesyłany jest tylko w przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających powrót dziecka do domu lub konieczności zmiany placówki.

Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami (spotkanie z każdym dzieckiem oddzielnie w zajmowanym pokoju) w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka. Na tej podstawie, a także na podstawie obserwacji dzieci i badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, w ocenie dzieci na bieżąco uzupełniane są braki w tym zakresie, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami, dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce oraz w zakresie wyboru szkoły czy zawodu,
- Właściwy dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – organizowane są wspólne wyjścia do kina, na basen, wycieczki oraz wyjazdy wakacyjne (np. do Niemiec, nad morze, Mazury, żagle). OWDiR dysponuje własnym ośrodkiem w Kruszwicy nad jeziorem Gopło, gdzie wychowankowie spędzają często w sezonie czas wolny i mają możliwość rozwijania pasji żeglowania. Plan dnia uwzględnia potrzeby dzieci w zakresie odpoczynku.
- Na co dzień dzieci mają zapewniony dostęp do telewizji, radia, prasy, komputera. Wychowankowie uczestniczą w uroczystościach, imprezach okazjonalnych, rekreacyjno-sportowych i wyjazdach organizowanych przez placówkę i inne instytucje np. Mikołajki, Dzień Dziecka.
- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Wychowawcy – w ocenie dzieci - wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem. Przestrzegają również zasadę dyskrecji w sprawach osobistych.
- w zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. Same dzieci nie zgłaszały skarg w tym zakresie. Wychowankowie wiedzą za co mogą być nagrodzeni i ukarani. Wychowankowie zapoznawani są z procedurą odwoławczą. Ustalona została również procedura postępowania w przypadku spożycia alkoholu przez wychowanka, procedura w przypadku stwierdzenia wykorzystania seksualnego.

Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce pracuje 1 wychowawca - koordynator, 6 wychowawców oraz specjaliści zatrudnieni w OWDiR tj.: psycholog, pedagog, terapeuta, pracownik socjalny. Na podstawie analizy dokumentacji oraz z informacji przekazanych przez Dyrektora ustalono, iż specjaliści zatrudnieni w Ośrodku pełnią dyżury w POW Nr 8 w Jaksicach zgodnie z harmonogramem pracy przyjętym i zatwierdzonym przez Dyrektora. Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie wymogami określonymi w art. 98 ust.1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli, działalność jednostki została oceniona: **pozytywnie z uchybieniami**. Wydano zalecenie dotyczące prawidłowego realizowania obowiązku określonego w art. 138 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj. *po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka zespół formułuje na piśmie wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyła go do sądu*. Wskazane w protokole uchybienie nie ma bezpośredniego wpływu na jakość opieki nad dziećmi.

Zespół kontrolny:

Samodzielny Zespół ds.

Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej

Wydziału Polityki Społecznej

Zatwierdził:

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej